

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 Oslo

Saksbehandler Ingebjørg Johannessen
Vår dato 14.03.2011
Vår referanse 2011/484
Deres dato 19.12.2011
Deres referanse 2011/5444

Høring – Innføring av valgfag og forskriftsfesting av tid til elevrådsrelatert arbeid

Høringsuttalelse fra Foreldreutvalget for grunnsopplæringen (FUG)

FUG støtter påstanden om at valgmuligheter for elever på ungdomstrinnet kan bidra til økt motivasjon, men vi ser med bekymring på at timene til valgfag "stjeles" fra andre viktige fag. Til tross for at timetallet reduseres i de fleste fag, opprettholdes læreplanene med mål som før. Dette kan bety mer stress i de ordinære fagene for å kunne nå læreplanmålene.

- Ensidig fokus på språk i valgfagene har gitt utfordringer til elever som sliter med motivasjon i skolen.
- Etablering av valgfag alene vil ikke kunne løse problemene med motivasjon og læring. Fortsatt fokus på elevenes individuelle behov og tilrettelagt undervisning i de øvrige fagene, må også vektlegges.
- FUG er mer bekymret for manglende kompetanse hos lærerne som skal undervise i alle disse fagene, det er ikke lagt inn ressurser til videreutdanning av lærere, og departementet viser til at de mener lærerne er godt nok kvalifisert til å undervise i disse fagene allerede.
- FUG mener **det bør gis karakter i valgfag** med følgende begrunnelse: Om valgfag er et fag du mestrer, vil karakter kunne trekke opp gjennomsnittet, noe elever med lavt gjennomsnitt trenger. Karakterer sikrer også faget legitimitet. En valgfagslærer som må kjempe om ressurser til faget på lik linje med andre lærere, vil kunne stille sterkere om elevenes resultater blir påvirket av ressurstilgangen. Ved vurdering: Deltatt/ikke deltatt vil man kunne stille svakere i denne sammenhengen.
- FUG går inn for **modell 2** for sluttvurdering med karakter i valgfag.
- FUG mener at tre valgfag bør være en minstenorm om elevene skal ha et reelt valg. Minimumstallet bør økes om skolen har mange paralleller.

- Det legges til rette for praktisk undervisning, men mye kommer an på lærerkrefter og skoleeier.
- FUG mener at navnene på enkelte av valgfagene er unødvendig vanskelige i forhold til innholdet i faget.
- Skolenes samarbeid med lokalsamfunnet varierer mye fra kommune til kommune og skole til skole. FUG mener derfor at flere av læreplanene tydelig bør bidra til at lokalsamfunnet rundt skolen blir benyttet som en naturlig lærings- og praksisarena i valgfagene som f.eks.:
 - "Produksjon for sal og scene" bør inkludere samarbeid med den kommunale kulturskolen
 - Produksjon av informasjon bør inkludere samarbeid med lokale informasjonsbedrifter
 - Fysisk aktivitet og helse bør inkludere samarbeid med lokale organisasjoner innen friluftsliv og idrett
 - Forskning i praksis bør inkludere samarbeid med lokale bedrifter og skoler som arbeider innen forskning og utvikling
 - Internasjonale kontakter kan inkludere samarbeid med både lokalt næringsliv og videregående skoler med internasjonale kontakter
 - Teknologi i praksis bør inkludere samarbeid med lokale bedrifter.
- FUG går ut fra at valgfagsordningen skal evalueres fortløpende, FUG innehar ikke kompetanse til å vurdere kompetansemålene opp mot faglig ambisjonsnivå eller timetall.
- FUG anser at læreplanene er utformet slik at de legger til rette for praktisk opplæring og undervisning i aldersblandede grupper.
- FUG har ikke kompetanse til å vurdere hvor arbeidskrevende det vil være å oppfylle kravet om fordeling av elever til ulike valgfag.
- FUG mener at det er viktig at antall mulige valgfag utvides, at man tilstreber lokal tilpasning og at man fokuserer på at læreplanene i de nye fagene skal være praktisk rettet. Det må også gis ressurser til nødvendig etterutdanning av de lærerne som skal undervise i fagene.

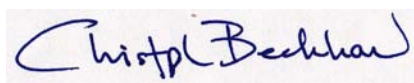
Elevrådsarbeid

- FUG er svært skeptisk til at man tar vekk elevrådsarbeid fullstendig som fag. Høringsutkastet viser en manglende forståelse for at elevmedvirkning både er et kollektivt og et individuelt arbeid. Fokus i høringsutkastet er satt på enkeltelevers krav til fri til elevrådsarbeid, samt elevers mulighet til å påvirke egen og klassens læringssituasjon. Det kan være andre saker det kan være naturlig for et klasseråd/elevråd å engasjere seg i, men uten

avsatt tid for dette frykter FUG at elevdemokratiet begrenses til den enkelte elevs mulighet til å påvirke egen læring.

Klasseråd er en viktig arena for opplæring i demokrati i praksis. Når man opprettholder læreplanmålene, med redusert tid til undervisning i de enkelte fag, vil det være enda vanskeligere for lærere å sette av tid til klasseråd. Det er også naturlig å avholde klasseråd i timer der hele klassen er samlet, og fortrinnsvis med kontaktlærer tilstede. Konsekvensen vil sannsynligvis bli at kun ett eller to fag vil bli skadelidende om man må "stjele" tid til klasseråd.

Med vennlig hilsen

Christopher Beckham
Leder i FUG

Ingebjørg Johannessen
seniorrådgiver